

Bestemmingsplanwijziging transformatorstation Edisonstraat Zoetermeer

Quickscan flora en fauna

Stedin Netbeheer B.V.

27 september 2023

Project Bestemmingsplanwijziging transformatorstation Edisonstraat Zoetermeer
Opdrachtgever Stedin Netbeheer B.V.

Document Quickscan flora en fauna
Status Definitief 03
Datum 27 september 2023
Referentie 133460/23-015.383

Projectcode 133460
Projectleider
Projectdirecteur

Auteur(s)
Gecontroleerd door
Goedgekeurd door

Paraaf

Adres Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs B.V. | Deventer
Blaak 16
Postbus 2397
3000 CJ Rotterdam
+31 (0)10 244 28 00
www.witteveenbos.com
KvK 38020751

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Witteveen+Bos is gecertificeerd op basis van ISO 9001.

© Witteveen+Bos

Niets uit dit document mag worden veeleelvoudigd en/of openbaar gemaakt in enige vorm zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Witteveen+Bos noch mag het zonder dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd, behoudens schriftelijk anders overeengekomen. Witteveen+Bos aanvaardt geen aansprakelijkheid voor enigerlei schade die voortvloeit uit of verband houdt met het wijzigen van de inhoud van het door Witteveen+Bos geleverde document.

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING	5
2	INLEIDING	6
2.1	Aanleiding	6
2.2	Doel	6
2.3	Leeswijzer	7
3	PLANGEBIED	8
3.1	Beschrijving	8
3.2	Werkzaamheden	9
4	GEBIEDSBESCHERMING	11
4.1	Natura 2000 (Wet natuurbescherming)	11
4.1.1	Gegevens	11
4.1.2	Effecten en conclusie	12
4.2	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	12
4.2.1	Gegevens	12
4.2.2	Effecten & conclusie	13
5	SOORTENBESCHERMING	14
5.1	Methode	14
5.2	Beschrijving per soortgroep	14
5.2.1	Flora	14
5.2.2	Grondgebonden zoogdieren	16
5.2.3	Vleermuizen	16
5.2.4	Vogels	19
5.2.5	Amfibieën	23
5.2.6	Reptielen	25
5.2.7	Vissen	25
5.2.8	Vlinders, libellen en andere ongewervelden	25

6	BOMEN	27
6.1	Gemeentelijk bomenbeleid	27
7	SAMENVATTING	29
7.1	Gebiedsbescherming	29
7.2	Soortenbescherming	29
8	LITERATUUR	32
	Laatste pagina	32
	Bijlage(n)	Aantal pagina's
I	Wetgevend kader	4
II	Instandhoudingsdoelen (IHD's) Natura 2000	1

SAMENVATTING

Netbeheerder Stedin is voornemens een transformatorstation op te richten in Zoetermeer. Het station zal bestaan uit een transformatorstation (trafocellen), een schakelgebouw en verbindende ondergrondse kabels. De werkzaamheden kunnen negatieve effecten hebben op beschermde natuurwaarden, en daarmee zowel in het kader van Gebiedsbescherming als Soortenbescherming leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming (Wnb). In voorliggende quickscan worden mogelijke effecten beoordeeld en consequenties hiervan inzichtelijke gemaakt.

Het plangebied betreft een grasveld waar eerder schapen en paarden hebben gegraasd. Uit de quickscan blijkt dat er geen negatieve effecten zijn op Natura 2000-gebieden of NNN-gebieden. Ten aanzien van soortenbescherming wordt geconcludeerd dat er een potentieel jaarrond beschermd nest voorkomt binnen de verstoringscontour van de werkzaamheden. Binnen de verstoringscontour moet onderzoek worden gedaan naar jaarrond beschermde nesten van roofvogels.

2

INLEIDING

2.1 Aanleiding

Netbeheerder Stedin is voornemens om in Zoetermeer een station te bouwen voor de regionale energie infrastructuur. Dit station zal bestaan uit een transformatorstation en een schakelgebouw. Er zullen schakelinstallaties van 10kV en 2 vermogenstransformatoren met een vermogen van 22,5 MVA geplaatst worden. Eindsituatie betreft een transformatorstation.

De geplande werkzaamheden voor de bouw van het station kunnen effecten hebben op beschermde natuurwaarden in en rondom het plangebied. In deze quickscan worden mogelijke effecten op aanwezige beschermde natuurwaarden door de geplande werkzaamheden beoordeeld en getoetst. Naast het bepalen van de effecten van het voornemen op beschermde gebieden en soorten, worden ook de juridische consequenties en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen, zoals een ontheffingsaanvraag en eventuele mitigerende en/of compenserende maatregelen, inzichtelijk gemaakt.

2.2 Doel

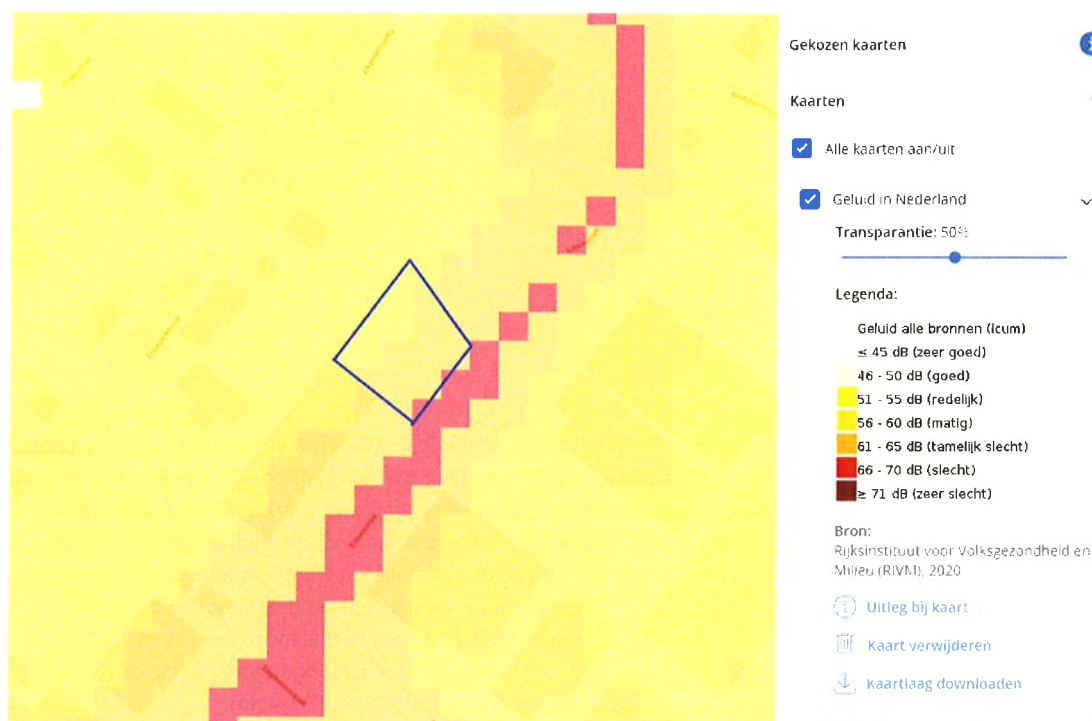
Het doel van deze quickscan is om te toetsen:

- welke effecten de werkzaamheden hebben op:
  - beschermde gebieden (Natura 2000) in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb);
  - beschermde soorten in het kader van de Wnb;
  - het Natuurnetwerk Nederland (NNN);
  - houtopstanden dan wel gemeentelijk bomenbeleid;
  - planten en dieren die benoemd worden in de Veldgids beschermde planten en dieren van Zoetermeer [lit. 1];
- wat de consequenties van deze mogelijke effecten zijn in het kader van de natuurwetgeving en het natuurbeleid (ontheffings- en/of vergunningaanvraag in combinatie met mitigerende/compenserende maatregelen).

Effecten van de gebruiksfase van de het station worden niet beoordeeld. Er vindt namelijk geen significant verschil in gebruik van het plangebied plaats na afronding van de werkzaamheden, in vergelijking met de huidige situatie. De geluidsbelasting van het te plaatsen station zal in de gebruiksfase 58 dB(A) zijn. De huidige geluidsbelasting van het plangebied ligt tussen de 56 en 65 dB [lit. 2].

Afbeelding 2.1 Geluidsbelasting op en rond het plangebied (plangebied in blauw) [lit. 2]

2.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 3 beschrijft het plangebied en de geplande werkzaamheden. In hoofdstuk 4 wordt verkend of er effecten zijn te verwachten op beschermde gebieden die vallen binnen de Wnb. Hoofdstuk 5 beschrijft per soortgroep of er in of nabij het plangebied beschermde soorten aanwezig zijn en wat de effecten van het voornemen op deze beschermde soorten Wnb zijn. In hoofdstuk 6 worden de conclusies gegeven en in hoofdstuk 7 is de geraadpleegde literatuur weergegeven. Het toetsingskader in relatie tot de natuurwet- en regelgeving is weergegeven in bijlage I.

3

PLANGEBIED

3.1 Beschrijving

Het plangebied is gelegen aan de Edisonstraat in het noordoosten van Zoetermeer. Op dit moment bevindt het plangebied zich op grondgebied van de gemeente Zoetermeer. Het plangebied is omgeven door de bebouwde kom van Zoetermeer. Daarnaast ligt direct ten zuiden, het bedrijvenpark Zoeterhage. Circa 2 kilometer ten oosten van het plangebied ligt het agrarische buitengebied. Het plangebied zelf is een klein omheind grasveld. Binnen het plangebied staat een Hollandse iep en een gewone plataan. Net buiten het plangebied aan de zuidoostkant staat een moseik. Aan de noordwestgrens van het plangebied staat een rij bomen van onder andere esdoorn. De gewone plataan is deels begroeid met klimop. De rest van het plangebied bestaat uit regulier grasland met enkele kruiden (vogelmuur, brandnetel en paarse dovenetel). Tijdens het veldbezoek was het plangebied drassig en was er een grote plas aanwezig.

Afbeelding 3.1 Ligging plangebied

Afbeelding 3.2 Plangebied

Afbeelding 3.3 Impressie van het plangebied

3.2 Werkzaamheden

De werkzaamheden bestaan uit het realiseren van transformator gebouw en een schakelgebouw. Er zullen schakelinstallaties van 10kV en 2 vermogenstransformatoren met een vermogen van 22,5 mVA geplaatst worden. De funderingspalen voor deze gebouwen zullen worden geschroefd. De grond wordt voornamelijk bedekt met grasbetontegels, betontegels en heesters/struiken (afbeelding 3.4). Daarnaast worden er binnen het plangebied ondergrondse kabels gelegd. Aan de zuidostrand van het plangebied staat een moseik die wordt verwijderd of verplaatst. Hiervoor kan een verplantbaarheidsonderzoek worden gedaan.

Afbeelding 3.4 Beoogde terreininrichting

4

GEBIEDSBESCHERMING

4.1 Natura 2000 (Wet natuurbescherming)

4.1.1 Gegevens

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is 'De Wilck', op circa 5 kilometer ten noorden van het plangebied (afbeelding 4.1). Dit gebied heeft de status van Vogelrichtlijngebied [lit. 3]. Overige Natura 2000-gebieden ('Meijendel & Berkheide', 'Nieuwkoopse Plassen & De Haeck' en 'Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein') bevinden zich op ruim grotere afstand (> 12 kilometer) van het plangebied.

Afbeelding 4.1 Ligging Natura 2000-gebied in de omgeving van het plangebied [lit. 4]

Hieronder wordt per Natura 2000-gebied een korte beschrijving gegeven van het gebied en van relevante aandachtspunten met betrekking tot het gebied.

De Wilck

Het gebied De Wilck bestaat uit vochtige en natte graslanden. De Wilck maakt onderdeel uit van het Hollands-Utrechtse veenweidegebied. De veengebieden zijn pas vanaf de tiende eeuw in gebruik genomen en vanaf de dertiende eeuw is sprake van een systeem van polders en boezems waarop het water wordt uitgeslagen. De Slingerwetering die door het gebied loopt maakte vroeger deel uit van de loop van een eertijds uit het hoogveen ontspringend veenstroompje De Wilck. Het gebied is van betekenis als foerageergebied en vooral rustplaats voor kleine zwanen, die van hieruit ook in de omgeving van het gebied foerageren. Daarnaast is het gebied van enige betekenis als rust- en foerageergebied voor smienten. [lit. 3]. Het Natura 2000-gebied is aangewezen voor de niet-broedvogels kleine zwaan, en smient [lit. 3]. Een overzicht van deze habitattypen en soorten, en hun landelijke staat van instandhouding en doelstelling staat in bijlage II. Dit Natura 2000-gebied bevat geen stikstofgevoelige habitats.

4.1.2 Effecten en conclusie

Fysieke effecten

De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied bij het plangebied ('De Wilck') bevinden zich respectievelijk op circa 5 kilometer afstand. Overige Natura 2000-gebieden liggen op ruim 12 kilometer afstand van het plangebied. Vanwege de ligging van het plangebied buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden is van directe effecten als oppervlakteverlies en versnippering geen sprake. Ook negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden als gevolg van verstoring door licht ('s avonds en 's nachts werken), geluid en trillingen zijn uitgesloten op basis van de relatief grote tussenliggende afstand. Van negatieve directe effecten van de werkzaamheden op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden is dus geen sprake.

Stikstofdepositie

Door de aard en omvang van de werkzaamheden, in combinatie met de afstand (12 kilometer) tot het dichtstbijzijnde stikstofgevoelige Natura 2000-gebied ('Meijndel & Berkheide'), zijn effecten van stikstofdepositie op voorhand niet uit te sluiten. Voor de stikstofdepositie op stikstofgevoelige gebieden is een AERIUS-berekening uitgevoerd. Uit de berekening en analyse blijkt dat er tijdens de bouwfase en gebruiksfase geen sprake is van stikstofdeposities op stikstofgevoelige habitattypen in Natura 2000-gebieden. Daarmee kunnen mogelijke significante negatieve effecten door stikstofdepositie op voorhand worden uitgesloten.

Indirecte effecten

Indirecte effecten op Natura 2000-gebieden zoals vernatting, verdroging, verontreiniging, verzoeting of verzilting kunnen als gevolg van de aard van het voornemen en de relatief grote tussenliggende afstand worden uitgesloten. Van negatieve indirecte effecten door de werkzaamheden op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden is dus geen sprake. Vervolgstappen in het kader van de Wnb onderdeel Gebiedsbescherming zijn niet nodig.

4.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

4.2.1 Gegevens

In de omgeving van het plangebied bevinden zich verschillende gebieden behorende tot het NNN-netwerk van de provincie Zuid-Holland. De dichtstbijzijnde percelen van het NNN-netwerk zijn gelegen op een afstand van circa 2.700 meter ten noorden van het plangebied. De wezenlijke kenmerken en waarden van het dichtstbijzijnde deel van het NNN worden gevormd door de natuurbeheertypen N04.02 Zoete plas, N05.03 Veenmoeras, N10.02 Vochtig hooiland, N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, N13.01 Vochtig weidevogelgrasland, N14.02 Hoog- en laagveenbos en N14.03 Haagbeuken- en essenbos.

Afbeelding 4.2 Percelen die behoren tot het Natuurnetwerk Nederland in de omgeving van het plangebied [lit. 5]

4.2.2 Effecten & conclusie

Het plangebied grenst niet aan een NNN-gebied. Het dichtstbijzijnde perceel ligt op 2.700 meter ten noorden van het plangebied. Gezien het plangebied buiten de grenzen van het NNN ligt, en de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de provincie Zuid-Holland geen bepalingen ten aanzien van externe werking bevat, is er geen sprake van directe negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN. Vervolgstappen zijn daardoor niet nodig.

5

SOORTENBESCHERMING

5.1 Methode

Om de aanwezigheid van beschermde flora en fauna in of rondom het plangebied vast te kunnen stellen is een bureaustudie en een verkennend veldbezoek uitgevoerd. De bureaustudie bestaat uit het raadplegen van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) [lit. 6]. Aanvullend hierop zijn, als daar aanleiding voor is, verspreidingsatlassen, internetbronnen en de op internet vrij verkrijgbare verspreidingsgegevens geraadpleegd. Ter verificatie van- en als aanvulling op de bureaustudie is een veldbezoek uitgevoerd op 1 februari 2023 door een ecooloog van Witteveen+Bos. Soortgerichte inventarisaties en tellingen van afzonderlijke dier- en plantensoorten waren geen onderdeel van het veldbezoek; wel zijn toevallige waarnemingen van soorten of verblijfplaatsen genoteerd. Daarnaast is een habitatscan uitgevoerd. De inventarisatie is niet vlakdekkend en slechts indicatief, maar is voor deze fase voldoende gedetailleerd.

Op basis van de biotoopeisen van beschermde soorten, het veldbezoek en de resultaten van de bureaustudie is bepaald of beschermde soorten leefgebied kunnen vinden in en nabij het plangebied en of daar nader onderzoek naar nodig is. Aan de hand van de geplande werkzaamheden en de verstoringgevoeligheid van soorten is vervolgens bepaald of negatieve effecten kunnen optreden, en of er sprake is van een overtreding van de Wnb.

5.2 Beschrijving per soortgroep

5.2.1 Flora

Bureaustudie

Uit de NDFF [lit. 6] blijkt dat de afgelopen 5 jaar binnen 3 kilometer van het plangebied de volgende beschermde flora is waargenomen: glad biggenkruid. Deze is tweemaal waargenomen, circa 2 kilometer ten zuidoosten van het plangebied op het bedrijventpark PRISMA.

Daarnaast worden ook soorten die genoemd worden in de Veldgids beschermde planten en dieren van Zoetermeer meegenomen. Uit de Veldgids zijn enkel soorten meegenomen die leven in het habitat 'Nat hooiland'. Uit de NDFF [lit. 6] blijkt dat brede orchis, moeraswespenorchis, vleeskleurige orchis en wilde kievitsbloem in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen. De dichtstbijzijnde waarnemingen van deze soorten ligt circa 690 m ten zuidwesten van het plangebied en is een waarneming van wilde kievitsbloem.

De biotoopeisen van de in de omgeving waargenomen soorten staan beschreven in het kader hieronder.

Glad biggenkruid

Glad biggenkruid komt voor op zonnige, warme, open plaatsen (pioniervegetatie) op droge, voedselarme, met name stikstofarme, zwak zure, kalkarme grond (leemarm en lemig zand). De planten groeien op akkers (graanakkers en akkerranden), zeeduin (laag blijvend duingrasland), bermen (open plekken en pas ingezaaide bermen) en grasland (gazons).

Hoewel deze soort oorspronkelijk inheems was, is hij in Nederland nu zeer zeldzaam. Het voorkomen van de soort kent sinds 1950 een sterk dalende trend. Hij staat dan ook op de rode lijst vermeld als bedreigde soort [lit. 7].

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantsoorten waargenomen. De vegetatie binnen het plangebied bestaat uit enkele bomen (gewone plataan, moseik, Hollandse iep en esdoorn), regulier eutroof grasveld met enkele kruiden (vogelmuur, brandnetel en paarse dovenetel). De aanwezigheid van plassen en brandnetel wijzen op eutrofe natte grond. Het plangebied is hierdoor geen geschikt biotoop voor glad biggenkruid.

Daarnaast zijn er ook geen Veldgidssorten waargenomen. Het eutrofe karakter van de grond zorgt ervoor dat het plangebied geen geschikt leefgebied is voor brede orchis, moeraswespenorchis en vleeskleurige orchis. Daarnaast is de wilde kievitsbloem een soort van uiterwaarden en groeiplaatsen van deze soorten kenmerken zich door periodieke overstroming. Deze condities zijn niet aanwezig in het plangebied waardoor het plangebied geen geschikt leefgebied is voor wilde kievitsbloem.

Afbeelding 5.1 Impressie van de vegetatie binnen het plangebied

Effecten en conclusie

Uit de NDFF [lit. 6] blijkt dat er in de ruimere omgeving (3 kilometer) van het plangebied gedurende de afgelopen 3 jaar waarnemingen zijn gedaan van glad biggenkruid. Het plangebied biedt geen geschikt biotoop aan glad biggenkruid door de aanwezigheid van natte en eutrofe grond.

Het plangebied biedt geen geschikt biotoop aan de Veldgidssorten brede orchis, moeraswespenorchis, vleeskleurige orchis en wilde kievitsbloem. Het voorkomen van deze soorten in het plangebied is op basis van biotoopeisen uitgesloten.

Het plangebied en de directe omgeving bieden daarnaast ook geen geschikt biotoop aan andere beschermde flora. De meeste onder de Wnb beschermde flora zijn zeldzaam tot zeer zeldzaam en komen voor in zeer specifieke biotopen.

Voorbeelden van biotopen waar onder de Wnb beschermde flora lokaal kunnen voorkomen zijn loof- en naaldbossen, hakhout en struwelen op kalkrijke, humeuze, vrij voedselarme, compacte en lemige bodems. Ook in heiden en borstelgraslanden en in onbemeste riet- en hooilanden, leemrijke akker (vooral onder wintergraan), op rivierduintjes, in kalkgraslanden en lemige blauwgraslanden, in duinvalleien en soms in het winterbed van rivieren komen de soorten voor. Daarnaast zijn er enkele soorten specifiek gebonden aan stenig substraat. Deze soorten zijn te vinden op rotsen, puinhellingen en oude (kalkrijke) muren. Op basis van de ligging en de aard van het plangebied (eutroof grasveld) is het daardoor uitgesloten dat er binnen het plangebied beschermde plantsoorten voorkomen. Negatieve effecten zijn daardoor uitgesloten en er zijn geen vervolgstappen nodig.

5.2.2 Grondgebonden zoogdieren

Bureaustudie

Op basis van de NDFF [lit. 6] zijn in de afgelopen 5 jaar binnen 3 kilometer van het plangebied waarnemingen bekend van enkele zoogdiersoorten die beschermd zijn onder het beschermingsregime 'Andere soorten' van de Wnb, zoals bunzing, egel, konijn en haas. Voor deze soorten geldt binnen de provincie Zuid-Holland een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ingrepen. Ook zijn waarnemingen bekend van een enkele niet-vrijgestelde 'Andere soorten van de Wnb: damhert. Damhert is eenmaal dood waargenomen op de N209. Deze waarneming betreft een ontsnapt individu en is niet beschermd onder de Wnb [lit. 8]. Deze soort wordt niet verder meegenomen in deze rapportage. Als laatste zijn er geen waarnemingen bekend van Habitatrichtlijnsoorten.

In de Veldgids beschermde planten en dieren van Zoetermeer staan geen verdere soorten die niet beschermd zijn onder de Wnb en dus nog niet worden meegenomen in deze rapportage.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen grondgebonden zoogdieren of sporen hiervan waargenomen. De aanwezige biotoop is ongeschikt voor onder de Wnb beschermde grondgebonden zoogdiersoorten door afwezigheid van voldoende groenstructuur in de vormen van struikgewas of bomen. Daarnaast ligt het plangebied binnen de bebouwde kom en naast een bedrijventerrein. Mogelijk is het wel geschikt als foerageergebied voor algemene vrijgestelde soorten zoals egel en algemeen voorkomende muizensoorten.

Effecten en conclusie

Door de afwezigheid van geschikt biotoop voor beschermde (niet-vrijgestelde) grondgebonden zoogdieren, kan worden uitgesloten dat deze binnen de grenzen van het plangebied aanwezig zijn. Hierdoor zijn negatieve effecten van de geplande werkzaamheden op deze soortgroepen uit te sluiten. Vervolgstappen in het kader van de Wnb zijn niet nodig.

5.2.3 Vleermuizen

Bureaustudie

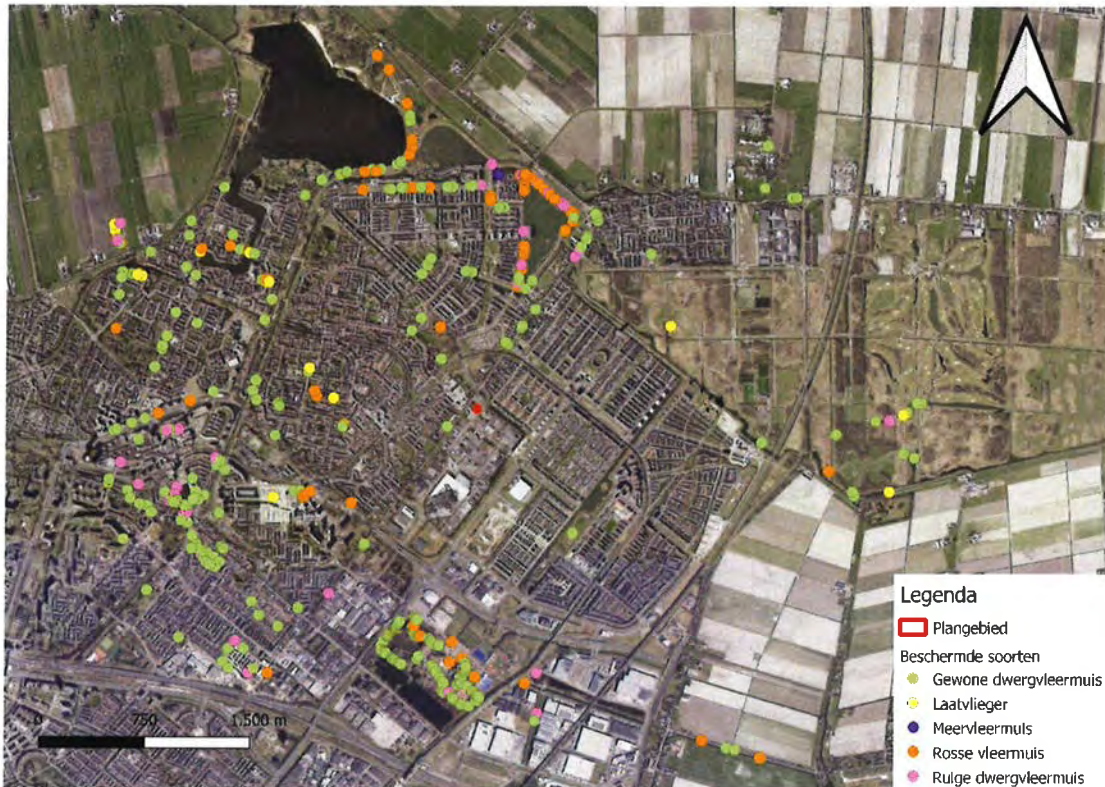
Alle soorten vleermuizen zijn in Nederland beschermd onder de Wnb en vallen onder bijlage IV van de Habitatrichtlijn (HR). Volgens de NDFF [lit. 6] komen er tenminste 5 soorten vleermuizen voor in de directe omgeving van het plangebied. Het betreft waarnemingen in de afgelopen 5 jaar binnen 3 kilometer van het plangebied van overvliegende en/ of foeragerende individuen van gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis.

Gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis zijn allen verspreid door de bebouwde kom van Zoetermeer in de omgeving van het plangebied waargenomen. Meervleermuis is eenmaal waargenomen bij de Noordhovensse Plas. Die plas is ook geschikt als foerageergebied voor watervleermuis en ligt binnen de verspreiding van deze soort [lit. 9] waardoor ook die vleermuissoort in de buurt van het plangebied kan voorkomen.

In de Veldgids beschermde planten en dieren van Zoetermeer staan geen verdere soorten die niet beschermd zijn onder de Wnb en dus nog niet worden meegenomen in deze rapportage.

Abbeelding 5.2 Waarnemingen van vleermuizen in de omgeving van het plangebied [lit. 6]¹²

De biotoopeisen van de in de omgeving waargenomen soorten staan in onderstaand kader beschreven.

Gewone dwergvleermuis

(Kraam)kolonies zijn in Nederland vooral in gebouwen, in spouwmuren, achter betimmering en daklijsten, of onder dakpannen gevonden. Gewone dwergvleermuizen zijn plaatstrouw, maar gebruiken meerdere verblijfplaatsen en verhuizen relatief vaak. Gebouwen worden ook als winterverblijf gebruikt, waarbij vergelijkbare plaatsen als in de zomer benut worden. Overwinterende gewone dwergvleermuizen worden vooral bij toeval gevonden in spouwmuren, onder dakpannen, achter betimmering en daklijsten. Daarnaast zijn ze ook in spleten in de muur van kerktorens, en in spleten in grotten, groeves, betonnen bruggen en parkeergarages en dergelijke gevonden. Ze kiezen temperatuurgevoelige winterslaapplaatsen. Bij vorst zoeken ze vaak verwarmde huizen op [lit. 10].

Laatvlieger

Kraamkolonies komen voor zover bekend alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter de betimmering, onder daklijsten en dakpannen of onder het lood rondom de schoorsteen. Soms worden ze ook op zolders aangetroffen. Laatvliegers bewonen een netwerk van verschillende huizen die op een afstand van hooguit enkele honderden meters van elkaar liggen. Ze verhuizen soms wel, maar zijn in principe erg plaats- en gebiedstrouw. In de winter zoeken laatvliegers nauwe en relatief droge plaatsen op zoals spouwmuren, spleten en scheuren in zolders, oude kelders en soms ook kieren dicht bij de ingang van grotten [lit. 10].

¹ Deze informatie is afkomstig uit NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert op het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

Meervleermuis

Kolonies van meervleermuizen bevinden zich vrijwel altijd in gebouwen zoals op kerkzolders, in spouwmuren en onder dakpannen. In de winter verdwijnen de meeste meervleermuizen op mysterieuze wijze. In Nederland worden in de winter totaal ongeveer 400 meervleermuizen waargenomen. Voor zover we weten overwinteren meervleermuizen in Nederland in mergelgroeven, bunkers, forten, vestingwerken, oude steenfabrieken en kelders. Ook worden af en toe dieren waargenomen in gebouwen. De vleermuis vliegt na zonsondergang uit, waarbij afstanden tot zo'n 10 kilometer worden overbrugd [lit. 10].

Watervleermuis

De watervleermuis is een boombewonende soort van half open tot gesloten, waterrijk en bosrijk landschap. Grotere dichtheden worden vooral daar gevonden waar zowel beschut water als ouder bos of oudere bomen aanwezig zijn. De verspreiding toont een duidelijke binding met de oudere bossen in de duinen in het westen van Nederland, en de bossen op de hogere zandgronden en het krijtlandschap in het oosten en zuiden van Nederland. Desondanks komt de soort ook voor in het laagland op plaatsen waar oudere bossen of parken aanwezig zijn. In het noordwestelijke laagland worden in bosarme omgeving soms kleine groepen op zolders gevonden [lit. 10].

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek werden geen waarnemingen gedaan van (sporen van) vleermuizen. Het plangebied is geschikt als marginaal deel van het foerageergebied van vleermuizen. Het open stuk land met enkele bomen geeft openheid en structuren waar vleermuizen langs kunnen foerageren. Het betreft echter een erg klein grasveld en in de omgeving zijn meer gebieden die betere foerageergebieden zijn. Het plangebied sluit wel aan op lineaire structuren zoals huizen en gebouwen die vleermuizen kunnen volgen als vliegroute, maar dat is binnen de bebouwde kom volop aanwezig waardoor geen sprake is van essentiële vliegroutes. Het plangebied sluit niet aan op structuren die heel erg geschikt zijn als vliegroute en dus mogelijk ook binnen de bebouwde kom essentieel zouden kunnen zijn, zoals donkere waterwegen of onverlichte bomenrijen.

Tijdens het veldbezoek werd tevens de aanwezigheid van verblijfplaatsen voor vleermuizen onderzocht. In de bomen in en naast het plangebied zijn geen holtes of andere potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen waargenomen. In de omgeving van het plangebied staan echter woningen die wel geschikt zijn als potentiële verblijfplaats voor vleermuizen, vanwege de aanwezigheid van een toegankelijke spouwmuur (via open stootvoegen of dakranden) die als verblijfplaats kan dienen.

Effecten en conclusie

Foerageergebied en vliegroutes

Het plangebied beslaat een marginaal deel van het foerageergebied van vleermuizen. In de omgeving zijn meer en geschiktere foerageergebieden aanwezig, dus het plangebied is geen (onderdeel van) essentieel foerageergebied. Ook is het plangebied geen onderdeel van een essentiële vliegroute, omdat in de bebouwde kom voldoende alternatieven zijn en het plangebied zelf relatief open is en aan een verlichte weg ligt. Het is daarmee uitgesloten dat het voornemen leidt tot vernietiging van essentiële foerageergebieden of vliegroutes voor vleermuizen.

Wel kunnen in de omgeving foeragerende en overvliegende vleermuizen worden verstoord, wanneer de werkzaamheden zorgen voor geluid, licht of trillingen in het gebied. Het verstoren (en daarmee tevens indirect aantasten van het leefgebied) van vleermuizen is onder de Wnb verboden. Deze vorm van verstoring is echter te voorkomen door werkzaamheden uit te voeren buiten de actieve periode voor vleermuizen. Dit betekent werkzaamheden uitvoeren bij daglicht (tussen een uur na zonsopkomst en een uur voor zonsondergang) en indien mogelijk heeft werken in de winterperiode (december tot februari) voorkeur. Dit is niet mogelijk bij aanwezigheid van een winterverblijfplaats binnen de verstoringssafstand. Waar verlichting nodig is dient gebruik te worden gemaakt van efficiënt lichtbeheer.

Dit kan door:

- gebruik te maken van vleermuisvriendelijke verlichting;
- het kunstmatig licht enkel daar te richten waar het ook daadwerkelijk nodig is (doelgericht);
- gebruikt te maken van armaturen die het licht door middel van een scherpe bundel 1 bepaalde kant (en weg van het foerageergebied/ de vliegroute) richten;
- gebruik te maken van aangepaste armaturen die verstrooiing van licht minimaliseren;
- het aantal lampen, de lichtintensiteit en het gebruik van hoge lichtmasten met veel lichtverstrooiing te beperken;
- voor en na de werkzaamheden het gebruik van kunstverlichting te beperken tot enkel verlichting ter beveiliging van opslagterreinen. Ook hiervoor gelden de bovenvermelde restricties.

Verblijfplaatsen

Binnen het plangebied zijn geen holtes in bomen of andere structuren waargenomen die verblijfplaatsen kunnen bieden aan vleermuizen. Het vernietigen van vleermuisverblijfplaatsen of het doden van vleermuizen als gevolg van het voornemen is uitgesloten. De werkzaamheden omvatten het inbrengen van funderingspalen via een schroefmethode. Vleermuizen kunnen vanaf 80 dB(A) verstoord worden, de verstoringcontour voor deze werkzaamheden is daardoor circa 10 m [lit. 11, lit. 12 en lit. 13]. Binnen deze verstoringcontour zijn geen verblijfplaatsen voor boom of gebouwbewonende vleermuizen aanwezig. Hierdoor zijn negatieve effecten van de geplande werkzaamheden op verblijfplaatsen voor vleermuizen uit te sluiten. Vervolgstappen in het kader van de Wnb zijn niet nodig.

5.2.4 Vogels

Bureaustudie

In de afgelopen 5 jaar werden binnen 3 kilometer van het plangebied verschillende vogelsoorten waargenomen zoals kauw, merel en houtduif. Daarnaast werden in de omgeving van het plangebied ook verschillende soorten waargenomen waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Het betreft boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil en wespandief [lit. 6]. Het betreft vooral waarnemingen van overvliegende en foeragerende individuen. Van buizerd, gierzwaluw, havik, huismus, ooievaar, slechtvalk, sperwer en steenuil zijn echter ook nest- en/of territoriumindicerende waarnemingen bekend of verblijfplaatsen vastgesteld.

Buizerd is nest-indicerend waargenomen in de groenstrook rond de golfbaan Bentwoud en in het agrarische gebied ten noordwesten van het plangebied. Gierzwaluw en huismus zijn beide in de bebouwde kom van Zoetermeer nest-indicerend waargenomen. Havik is tweemaal nest-indicerend waargenomen rond het Nationaal kinderbomenbos. Ooievaar is nest-indicerend waargenomen in het agrarische buiten gebied vlakbij de westoever van de Zoetermeerse plas. Slechtvalk is nest-indicerend waargenomen op de hoge toren aan Grote Dobbe in het stadscentrum. Sperwer is nest-indicerend waargenomen in de groenstrook aan de Leidse Wallenwetering. Als laatste is steenuil nest-indicerend waargenomen in het agrarische buitengebied ten zuidoosten van het plangebied.

Daarnaast zijn ook de volgende Veldgidssoorten en categorie 5 soorten van de Wnb nest-indicerend waargenomen in de omgeving van het plangebied: blauwe reiger, boerenzwaluw, boomkruiper, ekster, grote bonte specht, huiszwaluw, koolmees, oeverzwaluw, pimpelmees, spreeuw, torenvalk en zwarte kraai.

De biotoopeisen van categorie 1 t/m 4 soorten waarvan nest- of territoriumindicerende waarnemingen bekend zijn in de omgeving van het plangebied, staan in onderstaand kader beschreven.

Buizerd

Is te vinden in uitgestrekte bossen afgewisseld met heide en boerenland, moerasbossen, boerenland met bosjes en houtwallen, duinvalleien met struweel, bosjes in steden. Combinatie van geschikte nestgelegenheid (bos of een bosje) met open land met veel voedsel is ideaal [lit. 14].

Gierzwaluw

Voor hun nestgelegenheid zijn gierzwaluwen afhankelijk van beschikbaarheid van gebouwen met geschikte holtes. Ze jagen boven uiteenlopende habitats in dorpen en steden. Al het voedsel wordt gevangen in de lucht, ze zijn gespecialiseerd in het vangen van insecten in volle vlucht. Daarvoor zoeken ze meestal de luchtlagen op die op dat moment de meeste insecten bevatten, en dat kan best een flinke hoogte zijn [lit. 14].

Havik

Combinatie van bos met geschikte nestbomen met open land om te jagen. Broedt in naald- en loofbossen, ook in moerasbos, soms in parken. Jaagt in het bos, maar ook in tussenliggende weilanden en akkers, in aangrenzende open gebieden (heide en hoogveen, moerassen, boerenland) en steeds vaker ook in de stad. Belangrijk is de aanwezigheid van geschikte prooien. In de winter ook in nog opener terrein te vinden, zoals kwelders [lit. 14].

Huismus

Huismussen stellen prijs op een rommelige menselijke omgeving, met struikgewas, schuren, weilanden met vee, gemorst graan en zo verder. Talrijkst in dorpen en in oudere buitenwijken, met rommelige tuinen. Als er veel hoge bomen staan, verdwijnt de huismus. De huismus heeft 2 tot 3 legsels per broedseizoen met elk 4-6 eieren. Broedduur: 11-12 dagen. Huismussen broeden in een los kolonieverband. Het nest wordt vooral gemaakt onder dakpannen, in gaten en kieren van gebouwen en in mussenkasten. Het slordige nest bestaat uit takjes, stro, veertjes en hondenharen [lit. 14].

Ooievaar

Het leefgebied bestaat uit extensief beheerde weilanden in veenweidegebieden en uiterwaarden met een hoge waterstand. Voor een broedplek maakt de ooievaar gebruik van kunstmatige nestgelegenheden op daken en wagenwielen, maar hij broedt ook in zelfgemaakte nesten in bomen [lit. 14].

Slechtvalk

Broedt op kliffen en op bergwanden, in nissen en op richels; ook in oude nesten van roofvogels en kraaien. Steeds vaker in nestkasten. In Nederland in steden (kantoorgebouwen, torens) en in open boerenland in hoogspanningsmasten. Soms op de grond (Waddeneilanden). Jaagt vaak ver van het nest, in open landschappen met veel vogels. Buiten de broedtijd meestal in open landschappen, in boerenland, uiterwaarden op kwelders e.d. Zit vaak op de grond of op een paaltje, maar ook op een hoog uitkijkpunt (masten). Groot aanbod aan prooien cruciaal [lit. 14].

Sperwer

Broedt in bossen, soms tuinen en parken, meestal in een dicht, jong bos met naaldbomen (fijnspar, lariks), het liefst in halfopen landschappen. Soms ook in de stad of in tuinen, in open boerenland in windsingels, bosjes en op erven [lit. 14].

Steenuil

Veelal kleinschalige cultuurlandschappen met een variatie aan houtwallen, heggen, weiltes en knoestige bomen. In grootschalige landbouwgebieden is de steenuil afhankelijk van gevarieerde erven bij boerderijen of vrijstaande huizen. Jachtgebied bestaat uit open terrein met het hele jaar door lage vegetatie (beweiding). Voorts zijn er voldoende zitplaatsen van 1 tot anderhalve meter hoogte (paaltjes bijvoorbeeld) om vanuit te jagen. Er zijn schuilplaatsen en broedholten in oude bomen, schuren, gebouwen en dergelijke [lit. 14].

Veldbezoek

Het plangebied biedt leefgebied voor een tal van vogelsoorten. Tijdens het veldbezoek zijn 2 wilde eenden direct naast het plangebied waargenomen en de bomen in het plangebied kunnen rust en nestplaatsen bieden aan algemeen voorkomende vogelsoorten (afbeelding 5.3). Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan van vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Wel is er 1 potentieel jaarrond beschermd nest in het plangebied en een potentieel jaarrond beschermd nest circa 50 meter ten oosten van het plangebied waargenomen (afbeelding 5.4). Het nest binnen het plangebied zit niet in de boom die verwijderd of verplaatst gaat worden. De waargenomen nesten zijn geschikte nestplaats voor buizerd, havik en sperwer (afbeelding 5.9). Het plangebied biedt geen geschikte nestplaats aan huismus en gierzwaluw vanwege de afwezigheid van gebouwen. Het plangebied biedt ook geen geschikt leefgebied aan huismus door afwezigheid van heggen of open zand.

Wel zijn in de omgeving van het plangebied meerdere huizen met groene tuinen aanwezig. Deze huizen met afwisselend groen staan buiten het plangebied en bieden geschikt nestplaats en habitat aan huismus en gierzwaluw. Het plangebied en omgeving bieden geen geschikt biotoop aan ooievaar, slechtvalk en steenuil door afwezigheid van geschikte nestlocaties (kunstmatige nestgelegenheid, hoge torens of boerderijen met kleinschalig cultuurlandschap).

Het plangebied kan ook nestgelegenheid zijn voor de Veldgidssoorten boomkruiper, ekster, koolmees, pimpelmees, spreeuw, torenvalk en zwarte kraai.

Afbeelding 5.3 Waargenomen wilde eenden direct naast het plangebied

Afbeelding 5.4 Potentieel jaarrond beschermde nesten binnen (links) en 50 ten oosten van (rechts) het plangebied

Afbeelding 5.5 locaties van de waargenomen potentieel jaarrond beschermde nesten

Effecten en conclusie

Vogels met jaarrond beschermde nesten

In (de omgeving van) het plangebied zijn 2 (potentieel jaarrond beschermde) nesten waargenomen. De werkzaamheden omvatten het inbrengen van funderingspalen via een schroefmethode. Broedende vogels kunnen al vanaf 42 dB(A) verstoord worden, de verstoringcontour voor deze werkzaamheden is daardoor circa 30 m [lit. 12 & lit. 15]. Nestplaatsen voor de gebouwbewonende soorten huismus en gierwaluw liggen buiten de verstoringcontour van de werkzaamheden. Negatieve effecten en vervolgstappen voor huismus en gierwaluw zijn uitgesloten.

Binnen deze verstoringcontour bevindt zich enkel het waargenomen potentiële jaarrond beschermde nest in het plangebied zelf. Dit nest kan een vaste rust of nestplaats zijn voor buizerd, havik, sperwer, ekster, zwarte kraai of torenvalk. De aanwezigheid van een nest of van een rustplaats van een deze soorten kan worden aangetoond door het uitvoeren van 3 gerichte veldbezoeken. Deze moeten overdag na zonsopkomst plaatsvinden in de periode maart tot en met half mei, met een tussenperiode van minimaal 10 dagen. Wanneer op basis van het onderzoek wordt vastgesteld dat binnen de verstoringcontour van de werkzaamheden 1 of meerdere jaarrond beschermde nesten aanwezig is en deze als gevolg van de werkzaamheden wordt aangetast, is voor het voornemen een ontheffing Wnb nodig.

Tijdens het bovengenoemde onderzoek wordt ook onderzocht of boomkruiper, koolmees, pimpelmees, spreeuw nestelen in het plangebied.

Overige broedvogels

Het onderzoeksgebied biedt leefgebied aan verschillende algemeen voorkomende broedvogels. Het voorkomen van algemeen voorkomende broedvogels gedurende het broedseizoen is dan ook aannemelijk. Voor aanwezige broedvogels geldt dat werkzaamheden tijdens het broedseizoen (maart tot en met september, afhankelijk van de soort) voor verstoring kunnen zorgen (o.a. door trillingen of geluid). Voor alle inheemse vogelsoorten geldt dat opzettelijk verstoren in het broedseizoen (individueel, nesten of eieren) verboden is volgens de Wnb. Het verkrijgen van ontheffing voor het verstoren van broedvogels is meestal niet mogelijk.

De effecten op vogels en daarmee een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wnb zijn namelijk gemakkelijk te voorkomen, te weten door in principe 3 mogelijkheden:

- buiten het broedseizoen werken, dit met risico dat sommige vogels tot in september kunnen broeden;
- de werkzaamheden vlak voor het broedseizoen inzetten en dan continue doorwerken (werkzaamheden niet langer dan enkele dagen stilleggen), zodat vogels niet gaan broeden in het gebied waar gewerkt wordt;
- het plangebied voor het broedseizoen ongeschikt maken voor broedvogels.

Als werkzaamheden plaats gaan vinden in het broedseizoen, moet een deskundige eerst vaststellen dat er geen broedende vogels aanwezig zijn in het plangebied. Wanneer kan worden geconstateerd dat in de directe omgeving van de werkzaamheden geen vogels broeden bij de start van de werkzaamheden, vindt geen overtreding van de verbodsbepalingen plaats. Mochten er wel broedende vogels aanwezig zijn binnen de verstoringcontour van de werkzaamheden mag er pas worden gestart met de werkzaamheden als er niet meer gebroed wordt. Doorgaans zijn de meeste vogels rond half juli uitgebroed, er zijn echter vogelsoorten die tot in september broeden.

5.2.5 Amfibieën

Bureaustudie

Op basis van de NDFF [lit. 6] zijn in de afgelopen 5 jaar binnen 3 kilometer van het plangebied waarnemingen bekend van amfibiesoorten die zijn beschermd onder het beschermingsregime 'Andere soorten' van de Wnb (artikel 3.10), zoals bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Voor deze soorten geldt binnen de provincie Zuid-Holland een algemene vrijstelling in het kader van ruimtelijke ingrepen.

Echter zijn ook waarnemingen bekend van niet-vrijgestelde 'Andere soorten' amfibieën. Het betreft Alpenwatersalamander. Deze is 2 keer waargenomen in de bebouwde kom van Zoetermeer, circa 2 kilometer ten noordwesten van het plangebied (Afbeelding 5.6). Dit betreffen echter waarnemingen van soorten in tuinvijvers, en daarbij liggen het plangebied en omgeving buiten de natuurlijke verspreiding van deze soort [lit. 9]. Deze waarnemingen betreffen daarom geen individuen van een wilde populatie. Deze zijn niet beschermd onder de Wnb, dus Alpenwatersalamander wordt daarom niet verder meegenomen in deze rapportage.

Daarnaast zijn in de omgeving van het plangebied ook verschillende waarnemingen bekend van de Habitatrichtlijnsoorten rugstreeppad (Afbeelding 5.6). De soort is eenmaal waargenomen in het Heempark, circa 2 kilometer ten zuiden van het plangebied. Daarnaast is de soort nog driemaal waargenomen ten noorden van Benthuisen, circa 2.200 meter ten noordoosten van het plangebied.

In de Veldgids beschermde planten en dieren van Zoetermeer staan geen verdere soorten die niet beschermd zijn onder de Wnb en dus nog niet worden meegenomen in deze rapportage.

De biotoopeisen van de in de omgeving waargenomen soort worden in onderstaand kader beschreven.

Rugstreeppad

De rugstreeppad is een bewoner van zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de duinen, de uiterwaarden van de grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers. Maar hij wordt ook op klei- en veengronden aangetroffen. Voor de voortplanting is de rugstreeppad afhankelijk van ondiepe wateren, die vrij snel opwarmen. Vaak wordt gebruik gemaakt van tijdelijke poeltjes en plassen, maar ook slootjes en vennen kunnen geschikt zijn. Een voorwaarde is wel dat het water niet zuurder is dan pH 5. Brak water wordt getolereerd [lit. 16].

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek werden geen, onder de Wnb beschermde, amfibieën aangetroffen. Het plangebied was tijdens het veldbezoek deels ondergelopen en er was een ruime ondiepe plas aanwezig (afbeelding 5.6).

Echter was dit na een periode van regenval en wordt dit als een incidentele situatie gezien. In de reguliere staat bestaat het plangebied uit regulier grasland wat geen geschikt plangebied is voor rugstreeppad.

Afbeelding 5.6 Waargenomen ondiepe plas in het plangebied

Effecten en conclusie

Op basis van de aanwezige biotoop kan het voorkomen van algemeen voorkomende 'Andere soorten' amfibiesoorten zoals bruine kikker en gewone pad niet worden uitgesloten. Voor het verstoren van deze soorten in het kader van ruimtelijke ingrepen geldt een algemene vrijstelling in de provincie Zuid-Holland. Ten aanzien van deze soorten zijn geen vervolgstappen nodig in het kader van de Wnb. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Wat de Habitatrichtlijnsoort rugstreeppad betreft, is het voorkomen van deze soort in de omgeving van het projectgebied niet uit te sluiten. Het plangebied zelf is in haar huidige staat niet aantrekkelijk voor deze soort. Het is echter aannemelijk dat in de uitvoeringsfase van de hier beschouwde werkzaamheden (bijkomend) tijdelijk geschikt leefgebied voor rugstreeppadden wordt gecreëerd. Zo wordt de grond plaatselijk kaal gemaakt (open, vergraafbare bodem), kunnen zich ondiepe regenwaterpoelen in de bandensporen van de werktuigen ontstaan (voortplantingswater) en wordt werkmateriaal op het werkterrein opgeslagen (schuilplaatsen). De rugstreeppad is een zeer mobiele soort die makkelijk enkele kilometers buiten het huidige leefgebied kan opduiken op zoek naar dergelijke dynamische milieus. Gezien de nabijheid van geschikt leefgebied en recente bekende waarnemingen van deze soort in de (wijdere) omgeving is niet uit te sluiten dat deze soort in de uitvoeringsfase van de werkzaamheden ook binnen de grenzen van het projectgebied opduikt.

Individuele rugstreeppadden die sporadisch in het projectgebied aanwezig zijn, kunnen worden verwond of gedood wanneer zij tijdens de werkzaamheden de planlocaties betreden en bijvoorbeeld onder de machines terechtkomen. Het verwonden of doden van individuen van de rugstreeppad is onder de Wnb verboden. Overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wnb is te voorkomen door het treffen van mitigerende maatregelen. Om een overtreding van de Wnb te voorkomen dient vermeden te worden dat rugstreeppad tijdens de werkzaamheden het plangebied gaat bevolken.

Een optie hiervoor is voorkomen dat regenplassen ontstaan op de zanderige ondergrond, door te zorgen voor een geschikte afwatering en/of eventueel ontstane plassen zo spoedig mogelijk te dempen. Een andere optie is het gehele werkgebied af te schermen met een amfibieënscherm. De exacte uitvoering om kolonisatie te voorkomen dient te worden afgestemd met een ecooloog en vastgelegd in een Ecologisch werkprotocol (EWP). Wanneer deze maatregelen zorgvuldig worden uitgevoerd is verstoring van rugstreeppadden als gevolg van de werkzaamheden uit te sluiten. Er zijn dan ten aanzien van deze soort geen vervolgstappen nodig in het kader van de Wnb. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht.

5.2.6 Reptielen

Bureaustudie

Op basis van de NDFF [lit. 6] zijn in de afgelopen 5 jaar binnen 3 kilometer van het plangebied geen waarneming bekend van onder de Wnb beschermde reptielen. Deze zijn hier op basis van verspreidingsgegevens (plangebied ligt buiten het verspreidingsgebied van beschermde reptielen) en habitatvereisten ook niet te verwachten [lit. 9 en lit. 16].

In de Veldgids beschermde planten en dieren van Zoetermeer staan geen verdere soorten die niet beschermd zijn onder de Wnb en dus nog niet worden meegenomen in deze rapportage.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek werden geen, onder de Wnb beschermde, reptielen aangetroffen. De aanwezige biotoop binnen het plangebied komen niet overeen met de biotoopeisen van beschermde reptielen. Zo komen deze soorten bijvoorbeeld voor in zandige terreinen en voldoende open, zonnige plekken (zandhagedis, adder), waterrijke gebieden op overgangen van zandgrond naar veen- en kleigronden (ringslang), heide (gladde slang, levendbarende hagedis) en houtwallen en spoorbermen (hazelworm).

Effecten en conclusie

Door de afwezigheid van geschikt biotoop voor reptielen, kan worden uitgesloten dat beschermde reptielen binnen de grenzen van het plangebied aanwezig zijn. Hierdoor zijn negatieve effecten van de geplande werkzaamheden op deze soortgroepen uit te sluiten. Vervolgstappen in het kader van de Wnb zijn niet nodig.

5.2.7 Vissen

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. De aanwezigheid en de verstoring van beschermde vissoorten is daarmee uit te sluiten. Nader onderzoek en/of een ontheffingsaanvraag is niet nodig.

5.2.8 Vlinders, libellen en andere ongewervelden

Bureaustudie

Op basis van de NDFF [lit. 6] is in de afgelopen 5 jaar binnen 3 kilometer van het plangebied een waarneming bekend van grote vos (**Error! Reference source not found.**). Deze soort is beschermd onder het beschermingsregime 'Andere soorten' van de Wnb (artikel 3.10). De soort is eenmaal waargenomen in Bentwoud-West, circa 2.600 meter ten oosten van het plangebied. In de omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van Habitatrictlijnsoorten.

Wel zijn er waarnemingen gedaan van de Veldgidsoort veenmol. Deze is enkele keren verspreid door Zoetermeer en de graslanden ten noordoosten van Zoetermeer waargenomen.

De biotoopeisen van de in de omgeving waargenomen soorten worden in onderstaand kader beschreven.

Grote vos

De grote vos vliegt op warme, zonnige plekken in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. Waardplanten zijn vooral de iepen maar ook wilgen en soms ook fruitbomen (zoete kers) of meidoorn [lit. 17lit. 17lit. 17].

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen vlinders, libellen en ongewervelden aangetroffen die onder de Wnb beschermd zijn. Hierbij wordt opgemerkt dat het veldbezoek, met betrekking tot vlinders, libellen en ongewervelden, niet in de meest geschikte periode van het jaar heeft plaatsgevonden. Het plangebied biedt geen geschikt biotoop voor grote vos door de afwezigheid van open bos of boomgaard, de waardplanten van deze soort komen ook niet voor in het plangebied.

Veenmol komt voornamelijk voor in de oevers van watergangen, deze zijn niet aanwezig in het plangebied waardoor het plangebied geen geschikt leefgebied is voor veenmol.

Effecten en conclusie

Door de afwezigheid van geschikt biotoop (open bos, bosrand of boomgaard en oevers) en waardplanten voor beschermde vlinder- of libelsoorten, kan worden uitgesloten dat grote vos en verdere beschermde dagvlinders, libellen of andere ongewervelde binnen de grenzen van het plangebied aanwezig zijn. Hierdoor zijn negatieve effecten van de geplande werkzaamheden op deze soortgroepen uit te sluiten. Vervolgstappen in het kader van de Wnb zijn niet nodig.

6

BOMEN

De bomen die in het kader van het voornemen gekapt moeten worden staat binnen de bebouwde kom van Zoetermeer. Daarom is enkel het gemeentelijke bomenbeleid van toepassing op deze bomen.

6.1 Gemeentelijk bomenbeleid

In de Algemene plaatselijke verordening Zoetermeer staat het volgende:

Artikel 4:10 Omgevingsvergunning voor het vellen van houtopstanden

- 1 het is verboden zonder vergunning van het bevoegd gezag houtopstanden te vellen of te doen vellen die vermeld staan op het door het college vastgestelde overzicht monumentale en herdenkingsbomen Zoetermeer, en/of staan in door het college aangewezen beschermde gebieden, alsmede houtopstanden die eigendom zijn van de gemeente;
- 2 het in het eerste lid vermelde verbod geldt niet voor:
  - a houtopstand waarvoor het bevoegd gezag toestemming geeft tot het direct vellen ervan, indien er sprake is van een situatie van acuut gevaar voor mens en/of omgeving;
  - b houtopstand die bij wijze van dunning moet worden geveld;
  - c houtopstand die moet worden geveld krachtens de Plantenziektewet of krachtens een aanschrijving van het college;
  - d het periodiek vellen van hakhout ter uitvoering van het reguliere onderhoud;
  - e het periodiek knotten of kandelabereren bij daarvoor geschikte boomsoorten;
- 3 de vergunning kan worden geweigerd op grond van:
  - a de strijdigheid met de Wet natuurbescherming of andere regelgeving inzake natuurbescherming;
  - b het onvoldoende aannemelijk maken van een verwijderingsbelang;
- 4 het bevoegd gezag kan een herplantplicht en/of een andere vorm van groencompensatie opleggen onder nader te stellen voorschriften.

Artikel 4:11 Aanvraag vergunning

De vergunning moet worden aangevraagd door of namens dan wel met toestemming van degene die krachtens zakelijk recht of door degene die krachtens publiekrechtelijke bevoegdheid gerechtigd is over de houtopstand te beschikken.

6.2 Conclusie

Rond het plangebied zijn bomen aanwezig die in het kader van de werkzaamheden voor de realisatie van het station mogelijk worden gekapt. Deze bomen zijn in eigendom van de gemeente Zoetermeer en staan daarnaast ook in een beschermd gebied (afbeelding 6.1). Voor het kappen van deze bomen moet een Omgevingsvergunning worden aangevraagd (Artikel 4:10, lid 1).

Afbeelding 6,1 Beschermd gebieden (rood) in Zoetermeer rond het plangebied (blauw)

SAMENVATTING

7.1 Gebiedsbescherming

Natura 2000

Het optreden van directe en indirecte effecten (met uitzondering van stikstofdepositie) kan als gevolg van de afstand (5 kilometer) tussen het plangebied en omliggende Natura 2000-gebieden worden uitgesloten. Een Voortoets om directe effecten van het voornemen op Natura 2000-gebieden te toetsen is niet nodig.

Stikstofdepositie

Effecten van stikstofdepositie van dit voornemen zijn op voorhand niet uit te sluiten. De omvang en reikwijdte van de stikstofdepositie door de werkzaamheden en/of het gebruik dienen met een AERIUS-berekening inzichtelijk gemaakt te worden. Afhankelijk van de uitkomst zijn er geen vervolgstappen (geen deposities) of is een Voortoets en/of passende beoordeling nodig.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt buiten het NNN. Het NNN van Zuid-Holland heeft geen 'externe werking' die een toets van gebruik aangrenzend aan het natuurgebied verplicht stelt. Omdat het plangebied geheel buiten het NNN valt, is er geen sprake van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden.

7.2 Soortenbescherming

In de onderstaande tabel 7.1 zijn de bevindingen en conclusies ten aanzien van de beschermde soorten samengevat.

Tabel 7.1 Samenvattende tabel soortenbescherming

Soortgroep	Kans op overtreding Wnb?	Vervolgstappen nodig?		Ontheffing aanvragen?
		Mitigerende maatregelen	Vervolgonderzoek (indien mitigatie niet mogelijk of niet voldoende)	
flora	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee
grondgebonden zoogdieren	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee
vleermuizen	ja, indien foeragerende/overvliegende vleermuizen worden verstoord	ja, door: werkzaamheden overdag uitvoeren en gebruik maken van vleermuisvriendelijk lichtbeheer	nee	nee, mits mitigerende maatregelen in acht worden genomen
vogels	ja, indien algemeen voorkomende broedparen worden verstoord	ja 3 mogelijkheden: - buiten het broedseizoen werken - werkzaamheden voor het broedseizoen inzetten en continu doorwerken - of plangebied ongeschikt maken voor broedvogels	nee	nee, mits mitigerende maatregelen in acht worden genomen
vogels	ja, indien jaarrond beschermde nesten binnen de verstoringcontour van de werkzaamheden bevinden	niet van toepassing	ja, onderzoek roofvogels met 3 bezoeken in maart t/m half mei	mogelijk, afhankelijk van de uitkomsten van het vervolgonderzoek
amfibieën	ja, indien rugstreeppad tijdens werkzaamheden in het plangebied komt	ja, door te voorkomen dat tijdens de werkzaamheden geschikt leefgebied voor rugstreeppadden ontstaat of kolonisatie mogelijk is	nee	nee, mits mitigerende maatregelen in acht worden genomen
reptielen	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee
vissen	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee
vlinder, libellen & ongewervelden	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee

7.3 Houtopstanden

Voor het kappen van de bomen in en rond het plangebied moet een Omgevingsvergunning worden aangevraagd, omdat de bomen in beheer zijn van de gemeente Zoetermeer en in beschermd gebied liggen.

LITERATUUR

- 1 Veldgids beschermde planten en dieren van Zoetermeer, gemeente Zoetermeer, maart 2011.
- 2 Atlas Leefomgeving, <https://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten>, geraadpleegd op 22 februari 2023.
- 3 Natura2000.nl, geraadpleegd op 22 februari 2023.
- 4 Kaart Natura 2000, <https://geodata.nationaalgeoregister.nl/natura2000/wfs>, geraadpleegd op 22 februari 2023.
- 5 Kaart NNN <https://geodata.nationaalgeoregister.nl/provincies/ps/wfs/v1>, geraadpleegd op 22 februari 2023.
- 6 NDFE-ecogrid database, geraadpleegd op 15 februari 2023.
- 7 <https://wilde-planten.nl/>, geraadpleegd op 22 februari 2023.
- 8 <https://www.studioalphen.nl/nieuws/eerste-damhert-in-bentwoud-doodgereden-op-n209>, 22 februari 2023.
- 9 <https://www.verspreidingsatlas.nl/> 22 februari 2023.
- 10 <https://vleermuis.net/> 22 februari 2023.
- 11 Meijer, R.G., Dwarshuis, J.P., & Piening, K.R. (2018). *Wat horen vleermuizen van door mensen geproduceerde geluiden?* Lutra 61 (2): 297-320].
- 12 A-blad Geluid en trillingen bij funderingswerkzaamheden, 2021 volandis.nl.
- 13 <https://www.infomil.nl/onderwerpen/geluid/functionalities/bouwlawaai-0/virtuele-map/afstandstabel>, geraadpleegd op 22 februari 2023.
- 14 <https://www.vogelbescherming.nl/>, geraadpleegd op 22 februari 2023.
- 15 Onderbouwing effectafstanden bestaande handelingen Natura 2000-gebieden in Overijssel, Provincie Overijssel. Arcadis, 2011.
- 16 <https://www.ravon.nl/>, geraadpleegd op 22 februari 2023.
- 17 <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders/>, 22 februari 2023.

Bijlage(n)

BIJLAGE: WETGEVEND KADER

I.1 Wet natuurbescherming

I.1.1 Gebiedsbescherming

In hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming zijn de bepalingen voor gebiedsbescherming vastgelegd. De regels hebben als doel het beschermen en in stand houden van natuurgebieden met bijzondere of kwetsbare waarden. Hiermee zijn internationale verplichtingen uit de Vogelrichtlijn (VR) en Habitatrichtlijn (HR), maar ook verdragen als bijvoorbeeld het Verdrag van Ramsar (Wetlands) in nationale regelgeving verankerd.

Nederland past een vergunningstelsel toe bij de bescherming van Natura 2000-gebieden. Projecten die, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, significante gevolgen kunnen hebben voor een Natura 2000-gebied, zijn volgens artikel 2.7 lid 2 van de Wet natuurbescherming vergunningplichtig. Voor elke ontwikkeling in of nabij een Natura 2000-gebied dient te worden beoordeeld of kan worden uitgesloten dat de werkzaamheden/ontwikkeling een significant negatief effect hebben op de beschermde natuurwaarden in het betreffende gebied. Indien significant negatieve effecten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten, dient een 'passende beoordeling' te worden uitgevoerd.

In het geval de passende beoordeling niet de zekerheid verschaft dat er geen sprake is van een aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betrokken Natura 2000-gebied, moet de vergunning, c.q. de instemming, worden geweigerd, tenzij aan de 'ADC-criteria' voldaan wordt. Dit betekent dat er geen alternatieven zijn (A), er sprake is van bij de wet genoemd belang (D) en dat door compensatie de algehele samenhang van het Natura 2000-netwerk gewaarborgd blijft (C).

Effecten op Natura 2000-gebieden worden beoordeeld aan de hand van de IHD die in de aanwijzingsbesluiten voor de betreffende gebieden zijn vastgesteld. IHD betreffen zowel habitattypen als habitat- en vogelsoorten. In het kader van de alternatievenafweging wordt beoordeeld of er onderscheid is in de mate waarin de verschillende alternatieven effect hebben op de IHDen of er voor de verschillende alternatieven de kans bestaat dat significant negatieve effecten optreden.

I.1.3 Soortenbescherming

Onder de Wet natuurbescherming bestaat de soortenbescherming uit 3 beschermingsregimes: een beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten (art. 3.1), Habitatrichtlijnsoorten (art. 3.5) en 'Andere soorten' (art. 3.10). Voor ieder van deze regimes gelden afzonderlijke verbodsbepalingen. In de navolgende paragrafen worden de verbodsbepalingen waaraan getoetst wordt, toegelicht.

Vogelrichtlijnsoorten

Het beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten heeft betrekking op de soorten zoals aangeduid in artikel 1 van de Vogelrichtlijn. Dit betreft alle van nature in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied.

Voor vogelsoorten gelden de volgende verbodsbepalingen:

- het is verboden opzettelijk vogels te doden of te vangen;
- het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten weg te nemen;
- het is verboden eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben;
- het is verboden vogels opzettelijk te storen.

Het laatste verbod is echter niet aan de orde indien kan worden onderbouwd dat de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Het bepalen of sprake is van een wezenlijke invloed is per soort en per situatie maatwerk.

De meeste vogelsoorten maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de hiervoor beschreven verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen deze nesten worden verwijderd of verplaatst, tenzij in specifieke situaties er een ecologisch zwaarwegend belang is om nesten die normaliter niet jaarrond beschermd zijn toch jaarrond te beschermen. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer door een ingreep een groot deel van de nestgelegenheid van een bepaalde populatie dreigt te verdwijnen. Voor het verstoren van vogels (in het broedseizoen) is het verkrijgen van een ontheffing in principe niet mogelijk omdat bijna altijd een alternatief voorhanden is, namelijk werken wanneer geen broedende vogels aanwezig zijn. De Wet natuurbescherming kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is.

De verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming zijn altijd relevant voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten. Jaarrond beschermde nesten zijn:

- 1 nesten die buiten het broedseizoen worden gebruikt als vaste rust- en verblijfplaats (bijvoorbeeld steenuil);
- 2 nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop (bijvoorbeeld roek, gierzwaluw en huismus);
- 3 nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing (bijvoorbeeld ooievaar, kerkuil en slechtvalk);
- 4 vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (bijvoorbeeld boomvalk, buizerd en ransuil).

Habitatrichtlijnsoorten

Het beschermingsregime voor Habitatrichtlijnsoorten heeft betrekking op in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn. De verbodsbepaling voor flora heeft betrekking op soorten (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) uit bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern.

Voor deze fauna en flora van de Habitatrichtlijn gelden de volgende verbodsbepalingen:

- het is verboden dieren opzettelijk te doden of te vangen;
- het is verboden dieren opzettelijk te verstoren;
- het is verboden eieren opzettelijk te vernielen of te rapen;
- het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
- het is verboden planten opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Als deze verbodsbepalingen voor deze soorten worden overtreden, moet een ontheffing van de Wet natuurbescherming worden aangevraagd.

'Andere soorten'

Het beschermingsregime voor de 'Andere soorten' heeft betrekking op de soorten uit bijlage A en B bij de Wet natuurbescherming. Hierin zijn lijsten met overige plant- en diersoorten opgenomen die, buiten de Vogel- en Habitatrichtlijn om, nationaal beschermd worden. Voor deze soorten gelden de volgende verbodsbepalingen:

- het is verboden dieren opzettelijk te doden of te vangen;
- het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen;
- het is verboden vaatplanten opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Binnen de soortenlijsten in bijlage A en B bij de Wet natuurbescherming is geen onderscheid gemaakt tussen licht en zwaar beschermde soorten. Zowel het Ministerie van LNV als de provincies zijn bevoegd om binnen deze lijsten soorten aan te wijzen waarvoor een vrijstelling geldt of waarvoor aangepaste voorwaarden gelden in het geval van een ontheffingsaanvraag.

Als er sprake is van een overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van deze soorten is een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig.

Zorgplicht

In artikel 1.11 lid 1 en lid 2 van de Wet natuurbescherming is de zorgplicht beschreven: 'Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor in het wild levende dieren en hun directe leefomgeving. Eenieder laat handelingen na, waarvan redelijkerwijs te vermoeden is, dat ze nadelig zijn voor in het wild levende dieren. Als dat nalaten in redelijkheid niet gevergd kan worden, dienen de gevolgen van dat handelen voor die dieren zoveel mogelijk voorkomen, beperkt of ongedaan gemaakt te worden'. De zorgplicht geldt altijd.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Voorheen werd dit de ecologische hoofdstructuur (EHS) genoemd. Het betreft een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur de voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN verbindt alle grote en kleinere natuurgebieden en loopt door dorpen, steden en gebieden met natuurinclusieve landbouw. Ook water, zoals de grote rivieren, en een deel van de Waddenzee, het IJsselmeer, de Zeeuwse delta en de Noordzee horen bij het NNN. De provincies zijn verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland op het land.

Begrenzing en wezenlijke kenmerken en waarden

De wezenlijke kenmerken en waarden van een NNN-gebied zijn van belang bij het bepalen of ruimtelijke initiatieven doorgang kunnen vinden. In beginsel geldt de regel dat geen bestemmingswijzigingen mogelijk zijn als daardoor de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied (per saldo) significant worden aangetast. Om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied significant worden aangetast, moet het bevoegd gezag erop toezien dat hiernaar door de initiatiefnemer onderzoek wordt verricht. Om een zorgvuldige afweging te kunnen maken heeft de provincie de te behouden wezenlijke kenmerken en waarden per gebied gespecificeerd in het Natuurbeheerplan. De begrenzing van het gebied behorende tot het Natuurnetwerk provincie Zuid-Holland is vastgelegd op de interactieve NNN atlas van de provincie.

Nee, tenzij-principe

De provincie heeft in de **Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland** invulling gegeven aan enkele provinciale bevoegdheden op het gebied van schadebestrijding. Daarnaast bevat de Verordening regels voor het faunabeheer. De Beleidsvisie Groen geeft aan hoe de provincie Zuid-Holland omgaat met het aanwijzen van het Natuurnetwerk Nederland. De gebieden die hieronder moeten vallen zijn inmiddels aangewezen en/of zoekgebieden zijn benoemd. Dit is vastgelegd in de Verordening Ruimte 2014, waarin ook de regels zijn opgenomen ter bescherming van het NNN. Naast de bestaande kaders zal geen aanvullend beleid worden ontwikkeld op grond van de Wnb.

Het ruimtelijk beleid voor het NNN is gericht op het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. De bescherming van deze waarden vindt plaats door toepassing van een specifiek afwegingskader: het zogenaamde 'nee, tenzij'-regime. Dat betekent dat nieuwe plannen en projecten niet zijn toegestaan als deze een significant negatief effect hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied, tenzij daarmee een groot openbaar belang gediend is en er geen reële alternatieven voorhanden zijn. In dat geval moet de schade zoveel mogelijk beperkt worden door het treffen van mitigerende maatregelen en moet de resterende schade gecompenseerd worden. Hiervoor is een ontheffing van deze verordening van Gedeputeerde Staten vereist. Een verzoek om ontheffing op basis van het 'nee, tenzij'-regime dient vergezeld te gaan van een compensatieplan waaruit blijkt hoe, waar en wanneer de mitigerende en compenserende maatregelen zullen worden getroffen, wat de begrenzing van het compensatiegebied is en op welke wijze de compensatie duurzaam verzekerd is. De besluiten over een bestemmingsplan dat een ingreep in het NNN mogelijk maakt en over de uitvoering van het daarmee samenhangende compensatieplan dienen gelijktijdig genomen te worden.

BIJLAGE: INSTANDHOUDINGSDOELEN (IHD'S) NATURA 2000

De Wilck

Niet-broedvogels

Soort ?	Status doel ?	Populatie ?	Populatie waarde ?	Instandhoudingsdoelstelling ?	Omvang leefgebied ?	Kwaliteit leefgebied ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgaven ?
A037 - Kleine zwaan	definitief	10	gemiddelde	rust- en rustplaats	*	*	1	
A037 - Kleine zwaan	definitief	10	gemiddelde	Slaap- en rustplaats	*	*	1	
A090 - Smient	definitief	100	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foeragegebied	*	*	1	100

Ztm 13 - wzg bestemmingsplan

Rapportage onderzoek jaarrond beschermde nesten

Stedin Netbeheer B.V.

27 september 2023

Project Ztm 13 - wzg bestemmingsplan
Opdrachtgever Stedin Netbeheer B.V.

Document Rapportage onderzoek jaarrond beschermde nesten
Status Definitief 02
Datum 27 september 2023
Referentie 133460/23-015.373

Projectcode 133460
Projectleider
Projectdirecteur

Auteur(s)
Gecontroleerd door
Goedgekeurd door

Paraaf

Adres Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs B.V. | Deventer
Blaak 16
Postbus 2397
3000 CJ Rotterdam
+31 (0)10 244 28 00
www.witteveenbos.com
KvK 38020751

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Witteveen+Bos is gecertificeerd op basis van ISO 9001.
© Witteveen+Bos

Niets uit dit document mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt in enige vorm zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Witteveen+Bos noch mag het zonder dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd, behoudens schriftelijk anders overeengekomen. Witteveen+Bos aanvaardt geen aansprakelijkheid voor enigerlei schade die voortvloeit uit of verband houdt met het wijzigen van de inhoud van het door Witteveen+Bos geleverde document.

INHOUDSOPGAVE

1	AANLEIDING EN DOEL	1
2	METHODE	2
2.1	Onderzoeksgebied	2
2.2	Onderzoeksmethodiek	3
3	RESULTATEN	4
4	CONCLUSIE	7
	Laatste pagina	7
	Bijlage(n)	Aantal pagina's
	-	

AANLEIDING EN DOEL

Netbeheerder Stedin is voornemens om in Zoetermeer een station te bouwen voor de regionale energie infrastructuur. Dit station zal bestaan uit een transformatorstation en een schakelgebouw. Er zullen schakelinstallaties van 10kV en 2 vermogenstransformatoren met een vermogen van 22,5 MVA geplaatst worden.

De geplande werkzaamheden voor de bouw van het station kunnen effecten hebben op beschermde natuurwaarden in en rondom het plangebied. In februari 2023 is daartoe door Witteveen+Bos reeds een ecologische quickscan¹ uitgevoerd. Doel van deze quickscan was om inzichtelijk te maken welke functies voor onder de Wnb beschermde flora en fauna in en nabij het plangebied verwacht worden en negatieve effecten kunnen ondervinden als gevolg van het voornemen. Uit de toets kwam naar voren dat er in de Hollandse iep binnen het plangebied en in een zomereik circa 50 m ten oosten van het plangebied potentieel jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn. In de quickscan¹ is geconcludeerd dat het nest in de zomereik buiten de verstoringcontour van de werkzaamheden ligt. Deze wordt daarom niet meegenomen in dit onderzoek. Nader soortgericht onderzoek is wel nodig naar het gebruik van het nest in het plangebied, want de boom van het nest wordt gekapt in het kader van het voornemen. Het onderzoek is in het voorjaar en zomer van 2023 uitgevoerd. Voorliggende rapportage beschrijft de aanpak en de resultaten van het onderzoek naar het gebruik van het potentieel jaarrond beschermde nest.

---

¹ Witteveen+Bos (2023). Bestemmingsplanwijziging transformatorstation Edisonstraat Zoetermeer - Quickscan flora en fauna, versie Definitief, 30 maart 2023, referentie 133460/23-005.621

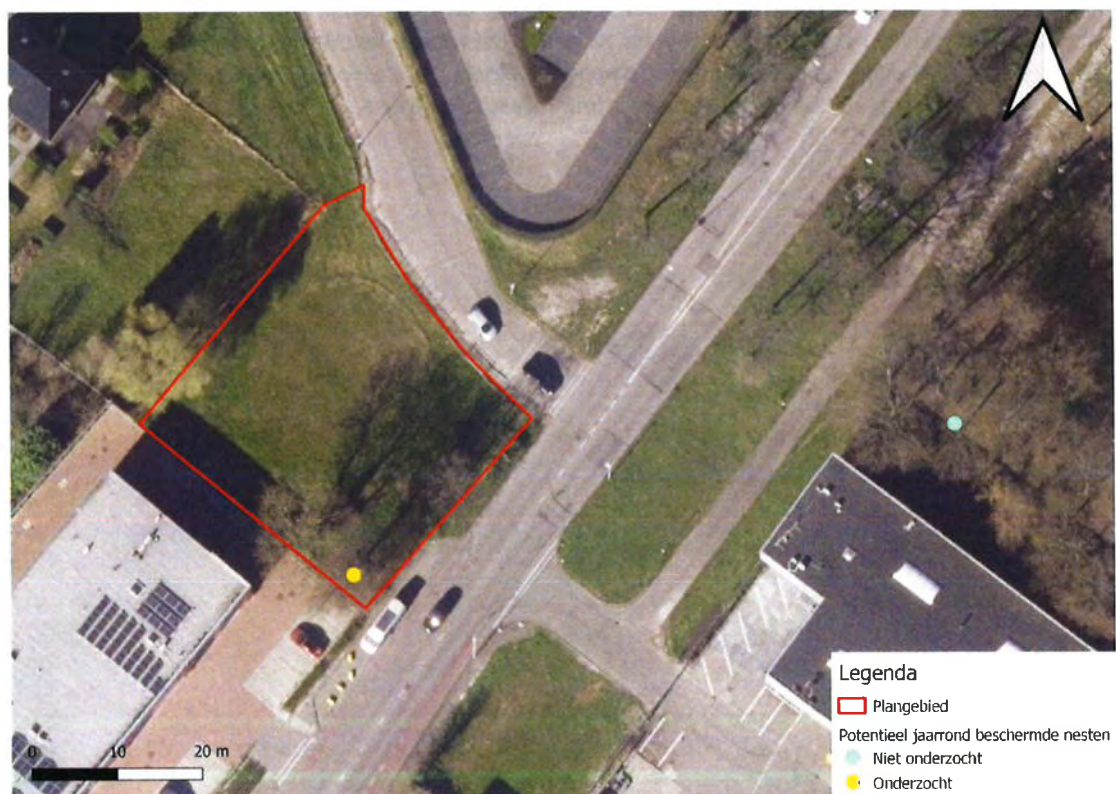
2

METHODE

2.1 Onderzoeksgebied

De locatie van het nieuwe transformatorstation is gelegen aan de Edisonstraat in het noordoosten van Zoetermeer. Op dit moment bevindt het plangebied zich op grondgebied van de gemeente Zoetermeer. Het plangebied zelf is een klein omheind grasveld. Binnen het plangebied staat een Hollandse iep en een gewone plataan, deze laatste is deels begroeid met klimop. Net buiten het plangebied aan de zuidoostkant staat een moseik. De rest van het plangebied bestaat uit regulier grasland met enkele kruiden (vogelmuur, brandnetel en paarse dovenetel). In de Hollandse iep binnen het plangebied is een potentieel jaarrond beschermd nest waargenomen (afbeelding 2.1).

Afbeelding 2.1 Ligging van het plangebied en waargenomen grote nesten in (de omgeving van) het plangebied

2.2 Onderzoeksmethodiek

Tijdens de quickscan in de bladloze periode (1 februari 2023) is één groot nest in de Hollandse Iep in het plangebied waargenomen. Dit nest kan mogelijk gebruikt worden door buizerd, havik en sperwer omdat deze soorten nest-indicerend in de omgeving zijn waargenomen. Daarnaast wordt ook rekening gehouden met boomvalk en ransuil omdat deze soorten overvliegend of jagend in de omgeving zijn waargenomen.

Hiervoor heeft tijdens het broedseizoen (half maart-juli) veldonderzoek plaatsgevonden naar het gebruik van het nest met als leidraad het Kennisdocument buizerd¹ en de broedperiodes per soort (tabel 2.1). Daarom is tijdens de quickscan in de bladloze periode een nesteninventarisatie gedaan en zijn vier maandelijkse veldbezoeken uitgevoerd in april, mei, juni en juli. Op die manier is in de broedperiode van de te verwachten soorten minimaal tweemaal onderzoek gedaan naar het gebruik van het nest. Tijdens de vier veldbezoeken (tabel 2.2) is het nest telkens gedurende enige tijd gecontroleerd op aanwijzingen waaruit blijkt dat het nest in gebruik is door een van de genoemde vogelsoorten waarvan het nest jaarrond beschermd is. Concreet is in het veld gelet op de aanwezigheid van oudervogels en/of jonge dieren op het nest, voedselvluichten, gebedel van jonge dieren en sporen in of onder de boom die wijzen op de aanwezigheid van een actief nest (nieuwe nestopbouw, uitwerpselen, prooi-resten). Op deze wijze wordt een goed beeld verkregen van het gebruik van het nest tijdens het broedseizoen en kan worden bepaald of het nest een conform de Wet natuurbescherming (Wnb) jaarrond beschermd nest betreft.

Tijdens de onderzoeken wordt ook aandacht besteedt aan de volgende vogelsoorten uit de Veldgids beschermde planten en dieren van Zoetermeer: boomkruiper, ekster, koolmees, pimpelmees, spreeuw en zwarte kraai.

Tabel 2.1 Broedperiodes van de voorkomende roofvogels in de omgeving van het plangebied

Soort	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep
Buizerd							
Havik							
Sperwer							
Boomvalk							
Ransuil							

Tabel 2.2 Omstandigheden tijdens de onderzoeken

Bezoek	Datum	Temp (°C)	Wind (km/u)	Neerslag en bewolking
1	1 februari	6	21	bewolkt en lichte regen
2	26 april	8	13	bewolkt en droog
3	24 mei	15	16	gedeeltelijk bewolkt en droog
4	22 juni	22	13	bewolkt en droog
5	18 juli	21	11	gedeeltelijk bewolkt en droog

¹ Kennisdocument buizerd BIJ12, Versie 1.0 juli 2017

3

RESULTATEN

26 april 2023

Tijdens het veldbezoek op 26 april was het nest in het plangebied niet bezet. Het nest was daarnaast enigszins verzakt en de takkenstructuur was zodanig aangetast dat deze geen solide basis meer vormden voor een nest. In de omgeving van het nest zijn tijdens dit veldbezoek geen waarnemingen gedaan van vogelsoorten waarvan het nest jaarrond beschermd is of van nestende Veldgidssoorten.

Afbeelding 3.1 Het nest in het plangebied op 26 april 2023

24 mei 2023

Tijdens het veldbezoek op 24 mei was het nest in het plangebied niet bezet. Het nest was daarnaast nog steeds verzakt en er was geen spoor van nestbouw. In de omgeving van het nest zijn tijdens dit veldbezoek geen waarnemingen gedaan van vogelsoorten waarvan het nest jaarrond beschermd is of van nestende Veldgidssoorten.

Afbeelding 3.2 Het nest in het plangebied op 24 mei 2023

22 juni 2023

Ook tijdens dit veldbezoek was het nest in het plangebied niet bezet. Het nest was nog verder verzakt en bijna onbruikbaar geworden voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten (Afbeelding 3.3). In de omgeving van het nest zijn tijdens dit veldbezoek geen waarnemingen gedaan van vogelsoorten waarvan het nest jaarrond beschermd is of nestende Veldgidssoorten.

Afbeelding 3.3 Het nest tijdens het veldbezoek op 22 juni 2023

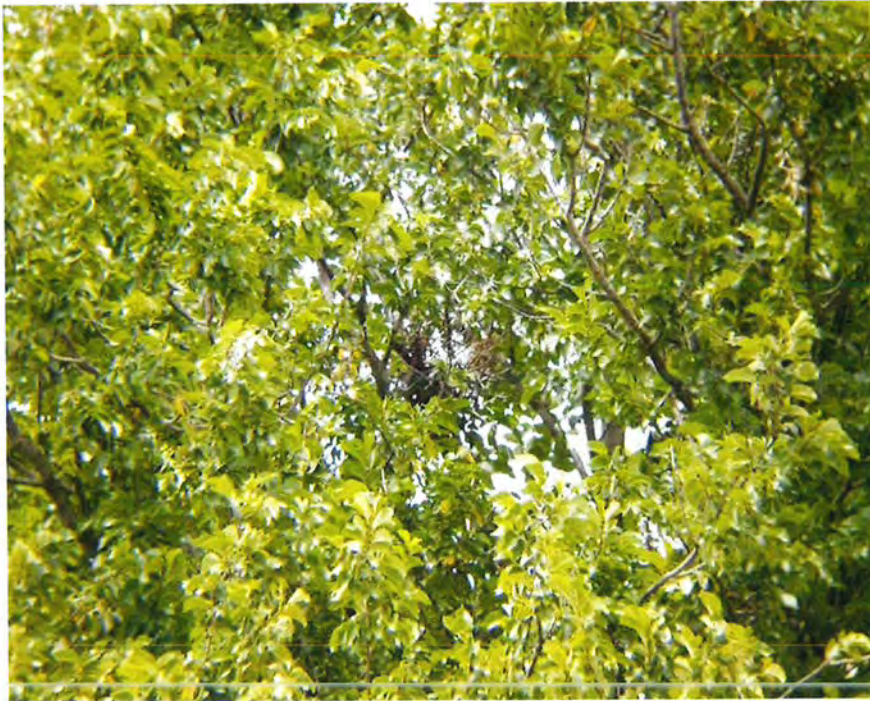

18 juli 2023

Ook tijdens dit veldbezoek was het nest in het plangebied niet bezet. Het nest was nog verder verzakt en onbruikbaar geworden voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten (Afbeelding 3.3). In de omgeving van het nest zijn tijdens dit veldbezoek geen waarnemingen gedaan van vogelsoorten waarvan het nest jaarrond beschermd is of van nestende Veldgidssoorten.

Afbeelding 3.4 Het nest tijdens het veldbezoek op 18 juli 2023

Samenvatting

Tijdens de vier veldbezoeken is geen enkele activiteit in of nabij het nest waargenomen van vogels waarvan het nest jaarrond beschermd is. Ook was het nest niet in gebruik door algemeen voorkomende broedvogels. Het aangetroffen nest binnen het plangebied bleek tijdens de onderzoeksperiode ook verzakt te zijn en was duidelijk niet in gebruik deze broedperiode. In het plangebied is zodoende geen sprake van de aanwezigheid van een nest dat een jaarrond beschermde status heeft.

CONCLUSIE

Het vogelnest in het plangebied is niet in gebruik door vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest. Tijdens geen van de veldbezoeken zijn vogels met een jaarrond beschermd nest in of nabij het nest waargenomen. Het nest heeft derhalve geen jaarrond beschermde status. Daarnaast zijn ook geen Veldgidssoorten nestelend in het plangebied waargenomen.

Wel geldt natuurlijk in het algemeen voor aanwezige broedvogels dat werkzaamheden tijdens het broedseizoen (globaal van 15 maart tot 15 juli) verstoring in de vorm van trillingen of geluid kunnen veroorzaken. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt dat opzettelijk verstoren in het broedseizoen (individueel, nesten of eieren) verboden is volgens de Wnb. Het verkrijgen van ontheffing voor het verstoren van broedvogels is meestal niet mogelijk. De effecten op vogels en daarmee een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wnb zijn namelijk gemakkelijk te voorkomen, te weten door in principe drie mogelijkheden:

- buiten het broedseizoen werken, dit met het risico dat sommige vogels tot in september kunnen broeden;
- de werkzaamheden vlak voor het broedseizoen inzetten en dan continu doorwerken (werkzaamheden niet langer dan enkele dagen stilleggen), zodat vogels niet gaan broeden in het gebied waar gewerkt wordt (alleen mogelijk als er geen potentieel jaarrond beschermd nest aanwezig is);
- het plangebied voor het broedseizoen ongeschikt maken voor broedvogels.

